

ALFÖLDI UJSÁG

Megjelenik hétfő kivételével mindennap. — Előfizetési ára: Negyedévre 18 K. Egy hónapra 6 K. Egyes szám hétköznap 20 f, vasárnap 40 fillér

Alföldi Ellenzék
Szerkeszti: Dr. VAJDA ANTAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal Kis Balint-utca 10 Magánhirdetések árszabás szerint. — Nyilvántartott közlemények és bírói ítéletek soronként 5 korona

ORDONANTA No. 35.

Noi, Comandantul Trupelor din Transilvania, pe baza articolului 32. si 57. din titlul II. additional codul justitiei militare

Ordonam:

1. Trecerea cu coroane nestampilate peste Tisa in mod clandestin este interzisa.
2. Trecerea cu coroane nestampilate este ingaduita numai acelora, care au autorizatia Cdtului Zonei Militare, in care se va specifica suma ce se poate introduce numai pentru cerealele si alimentele aprobate pentru orasul Budapesta. Aceasta autorizatie va fi vizata la punctul de trecere si este valabila numai pentru o singura trecere.

3. Contravenientilor, cari vor trece in mod clandestin coroane nestampilate in Zona Militara, li se vor confisca sumele si vor fi pedepsiti cu inchisoare de la o luna pana la un an.

Judecarea contravenientilor intra in competinta prelorului militar-respectiv.

4. In cazul de se constata ca contravenientii, pe langa cu au trecut in Zona Militara cu coroane nestampilate, se mai fac vinovati si de faptul ca au trecut aceste coroane in scop de propaganda, sau pentru alte motive, tinzand a unelti contra Sigurantei Statului, li se vor confisca sumele, iar acestia vor fi trimisi in judecata Curtilor Martiale.

Aceasta Ordonanta devine executorie trei zile libere de la publicarea ei

Cdtul. Trupelor din Transilvania
General MARDARESCU.

35. sz. RENDELET.

Mi, az erdélyi csapatok parancsnoksága a katonai törvénykönyv 32. és 57. szakasza értelmében

Elrendeljük:

1. A bélyegzellel koronáknak a Tiszán való csempészet áthozatala tilos.

2. A bélyegzellel koronák átvitele csak azoknak engedtetik meg, akiknek erre a katonai zóna parancsnokságtól engedélye van, amely engedélyben felsorolandó az összeg, ami csupán Budapestnek engedélyezett gabona és élelmiszerek megfizetésére lehet fordítani. Az engedély az átkelési ponton láttamozandó és csak egy átkelésre érvényes.

3. Az ellenszegülőktől, akik lebélyegzellel koronát csempésznek a katonai zóna területére, az összegeket elkobozzák és az illetők 1 hótól 1 évig terjedő elzárással büntetnek.

A vétkesek feletti ítélkezés az illetékes hadbíró elé tartozik.

4. Abban az esetben, ha megállapítást nyer, hogy a vétkesek azonkívül, hogy a katonai zóna területére bélyegzellel koronákkal utaztak, még abban a tényben is vétkesek, hogy a pénzeket propaganda céljaira vagy más céllal hozták át, arra törekedve, hogy az állam biztonságát veszélyeztessék, az összeg elkobozása mellett hadbíroság elé állíttatnak.

Ez a rendelet a közlés után három nappal lép életbe.

Az erdélyi csapatok parancsnoka
MARDARESCU tábornok

Főügyész-i ítéletek.

Az erdélyi csapatok parancsnokságának főügyésze augusztus 1-től egész 31 ig terjedő időben az alább megnevezett egyéneket különféle bűncselekményekért elítélte és pedig:

1. Klein Béla Bpest, 2000 lei pénzbüntetés, mert román pénzt elutasított föl váltani

2. Petre Novac Abuna, 6 hónapi fogság jogtalan egyenruhaviselésért.

3. Kun Sándor Kisujszállítás, 2000 lei pénzbüntetés, mert engedély nélkül marhákat szállított a katonai hadműveleti területről.

4. Printz Aladár Dévavánja, 2000 lei pénzbüntetés ugyanazért.

5. Liptay László Budapest, 3000 kor. pénzbüntetés utlevél hamisításért.

6. Rex Imre Bpest 3000 korona pénzbüntetés ugyanazért

7. Berger Wilhelm 3000 kor. pénzbüntetés ugyanazért

8. Bauerhéber feleségével Gyula 3000 korona ugyanazért.

9. Sebestein Adolf Bécs, 6 hónapi fogság, mivel az autóján egy meghatalmazási jelet viselt.

A felügyeleti parancsnokság főügyésze 1919 augusztus 15 től október 31 ig terjedő időben az alább megnevezett egyéneket elítélte különféle bűncselekményekért és pedig:

1. Alexandru Bandi Felesfalva 3 hó napi fogság, mert a románokat gyalázta.

2. Romone Henrik Kolozsvár 3 hó napi fogság és 1000 lei pénzbüntetés, mivel nem jelentette be az autóját.

3. Alexandru Lorenz Kolozsvár, — ugyanazért.

4. Horváth Menyhért Gyurgensahely 4 hónapi fogság álhírek terjesztéséért és fenyegetésért.

5. Franz Balogh Apahida, 1 hónapi fogság álhírek terjesztésért.

6. Kun Lidi Átosfalva, 1 hónapi fogság levélzállításért.

7. Krone Dr. Pop Kolozsvár, 200 lei pénzbüntetés álhírek terjesztéséért.

8. Bolozsi Lorenz Udvarhely, 1 hó napi fogság ugyanazért.

Az I. vadászdivízió hadbírosága 1919 július 21 iki ülésében az alább megnevezett egyéneket különféle bűncselekményért elítélte és pedig:

1. Tarkóti István Arad, 1 hónapi fogság álhírek terjesztéséért.

2. Vateg Anna Lippa 2 hónapi fogság ugyanazért.

Az I. gy. hadtestnek a hadbírosága 1919 július 15 től október 15 iki időközben az alább megnevezett egyéneket elítélte különféle bűncselekményért és pedig:

1. Beila István Érmihályfalva, 1 hónapi fogság lopásért.

2. Nagy Imre Debreczen, 2 hónapi fogság és 500 lei pénzbüntetés álhír terjesztésért.

3. Szepesi László Beregháza 5 évi börtön kémkedésért.

4. Szepesi Lajos 1 év ugyanazért.

5. Loche Mihály Bpest, 3 évi börtön fegyver elrejtésért.

6. Ujvári Gábor Budapest, 3 hónapi fogság ugyanazért.

7. Honlor István Bpest, 1 évi börtön ugyanazért.

8. Fojtik József Budapest, 4 hónapi fogság jogtalan fegyverviselésért.

A 16 ik hadtest főügyésze 9.10. aug. 1 től okt. 15 iki időközben az alább megnevezett egyéneket elítélte különféle kihágásért és pedig:

1. Vildmann Gyula Tiszafüred, 1000 leii pénzbüntetés, mivel gyalázó szavakat használt a románok ellen.

2. Lavakovszky Ferő Tiszafüred, 2000 leii pénzbüntetés ugyanazért.

3. Berghida Viktor Nyiregyháza, 1000 leii pénzbüntetés cenzurálatlan filmjatszásért.

4. Oros Géza Debreczen 1000 leii a románok gyalázásáért.

5. Polák József Belényes, 1000 leii pénzbüntetés mivel engedély nélkül utazott.

6. Polák Szerém Belényes, 1000 leii pénzbüntetés ugyanazért.

7. Singer Maier Kabó 1200 leii pénzbüntetés csalásért.

8. Schwartz Jenő Debreczen, 1000 leii pénzbüntetés engedély nélküli utazásért.

9. Ernő Adolf Hajduszoboszló 1000 leii pénzbüntetés mivel nem akart elfogadni fehér pénzt.

10. Zoltán Béla Nyiregyháza 1000 leii pénzbüntetés engedély nélkül utazott.

11. Zocs Imre Békés, 42 napi fogság ugyanazért.

12. Szabó Julianna Tiszarőf 42 napi fogság ugyanazért.

13. Nyíri Ferenc Turkeve 42 napi fogság ugyanazért

14. Neszru Péter Batta, 42 napi fogság ugyanazért.

15. Gongur George Gorurs, 30 napi fogság ugyanazért.

16. Elanta Mihály Gernes 30 napi fogság ugyanazért.

17. Szabó Juliska Kondoros, 42 napi fogság ugyanazért.

18. Jakab Imre Nagyvárad 30 napi fogság ugyanazért.

19. Flankusk Klempf Nagyvárad 30 napi fogság ugyanazért.

20. Szőlmeszi Mihály Alsóigló 42 napi fogság ugyanazért.

21. Bruschner Gyula Alsóigló 42 napi fogság ugyanazért

22. Finta Zsigmond Turkeve 42 napi fogság ugyanazért.

23. Borbély Erzsébet Tiszapolgár 30 napi fogság ugyanazért.

24. Aron Erzsébet Tiszapolgár 30 napi fogság ugyanazért.

25. Schwartz Samu Nagyvárad 2000 lei pénzbüntetés, cukor szállításért.

Carbid, öngyújtók és

tűzkövek a legolcsóbban beszerezhető Weinberber Gábor műszerésznél Szentes Páva-utca 12. szám. 448

Mindenféle
bádogos munkát
épületen is, valamint javításokat
jutányos áron vállal és készíti
ösv. Baron Mártonné Szentes
Kispiac-tér, Bartha János-utca 14 sz.
alatt, BENT AZ UDVARBAN!

Parasztdiktatura

lehetőségéről szolt Rubinek Gyula földmivelésügyi miniszter egyik választási agitációs körútján elmondott beszédjében s erről mások is tettek már említést. Azt mondja a miniszter, hogy „hát végül is, ha itt Magyarország egyszer véletlenül tényleg parasztdiktatura volna, mennyi vel jogtalanabb ez, mint volt a merkantilis, az álliberális, vagy a vörös diktatura? Hát itt mindenféle diktaturát lehet csinálni, csak a földmivelők diktatájai ellen van kifogás?” Bármily veszedelmes kijelentés ez egy egyszerű, különösebb szerepet nem játszó képviselőjelölt szájából hallani, nem okozhat különösebb feltűnést és nem adhat okot az aggodalomra. Ha azonban egy miniszter tesz hasonló kijelentést, bizony érdemes rajta gondolkozni és szemébe nézni ennek a gondolatnak.

A diktatura fogalma már előre kizárja azt, hogy ez egy állandó, rendszeres uralmat jelentsen. Mert ha állandó uralmat jelent, akkor állandó az országban a visszaélés, a korrupció, az önkény az emberek szabadságjait fölött. Ideig-óráig talán érthető, ha nem is jogosult a diktatura, de csak akkor, ha más mód nincs arra, hogy egy országban a rend, a nyugalom, a törvény uralma helyreálljon. De soha nagyobb visszaélés nem történhet az emberi jogokkal, mint éppen a diktatura alatt. Magasabb emberi és állami szempontokból szokták a diktaturát életbe léptetni. Ez a jogcím. A vége azonban az, hogy az emberek, akiket nem korlátoz a törvény, nem akadályoz a valódi népakarat, viszszaélnék azzal a hatalommal, melyet az események forogata, a kedvező véletlen, a saját ügyességükkel és vakmerőségükkel párosulva a kezükre juttattak.

A proletárdiktatura nem az egyedülálló, amelyik már Magyarországon szerepelt, legfejlebb ez hagyott mélyebb nyomokat és emlékeket maga után. Vagy nem diktatura volt leplezett formájában az utolsó évek munkapárti uralma? A vesztegetések árán szerzett lát szölgagos többség valósággal diktatori hatalommal uralkodott és irányította a törvényesség takarója alatt a népakarat ellenére az ország politikáját olyan irányban, amelynek vége előre látható volt. Vajjon nem diktatura volt, ha burkolt formában, ha a törvényesség köpönyege alatt is az az irányzat, melyet csak az utolsó esztendőök békebeli politikáját is tekintjük, melyet a Habsburg ház tanácsadói követtek Magyarországgal szemben. Közismert dolga volt, hogy Ferenc Ferdinánd a csehek uralmát pártolta és forszírozta Magyarországgal szemben és hogy mennyire elhibázott volt ez a politika a Habsburg házra nézve is, eléggé megmutatták az események.

Ha Magyarország függetlenség-

gét megadták volna, vajjon elkövetkezhetek volna Magyarországra nézve azok a szomorú napok, melyek tényleg bekövetkeztek. Szomorú elégtétele a függetlenségi és ellenzéki politikusoknak, akikkel karhatalommal dobattak ki a képviselőházból, hogy nekik volt igazuk. Ha csakugyan megadták volna az országnak a függetlenséget, akkor lehetséges lett volna az, hogy Magyarország — háboruba keveredett volna bárkivel is? Ha Ausztria az elhibázott politikájával és túlzott németbarát irányzatával háboruba keveredett volna is az öt környező államokkal, mi sem egészen maradtunk volna. Olyan zárt országhatárai voltak a békebeli Magyarországnak, hogy józanészű politikust nem tudunk elképzelni, amelyik hajlandó lett volna belevenni az országot egy háborús kalandba, amikor a természet és az ezeréves országhatár ellene szól minden hódító politikának.

Hívják tehát azt a diktaturát proletárnak, burzsujnak, habsburginak vagy parasztdiktaturának, egyikhez sincs semmi kedvünk. Ne diktálhasson többé senki, semmiféle osztály politikai vagy tényleges hatalom ebben az országban. Ha egy virágzó, új életre támadt Magyarországot akarunk látni ezen a földön, akkor csak egy törvényt, egy politikát ismerünk, a dolgozó emberekét, de társadalmi osztályok foglalkozási ágak, faji uralom vagy elnyomás vagyoni különbségekre való tekintet nélkül. Aki igazán javát akarja ennek az országnak, az nem enged többé szóhoz jutni semmi diktaturát, bármi legyen is annak a neve és csak egy lehet döntő a politika irányításában: a valódi, befolyás nélküli népakarat.

Ujdonságok.

A nemzeti kisebbségek képvisellete a nemzetgyűlésen.

A magyarbarát nemzeti kisebbségek szövetségének vezetői az országos kizgazda és földmivelésügyi párttal tárgyalásokat folytattak a szövetség tagjainak a választásokon való részvétele dolgában. A kizgazda párt készséggel hajlandónak mutatkozott bizonyos kerületet átengedni abból a célból, hogy a kisebbségek is képviselletek nyerjenek a nemzetgyűlésen. (Még nincs megállapítva véglegesen, hogy a kisebbségek képviselői milyen kerületekben lépnek fel, de már is biztosítékot nyújtott a kizgazda párt, hogy a következő kerületekben nem állít nekik ellenjelöltet. Ezek a kerületek: Sátoraljaújhegy, Királyhelme, Garbócbogdány, Sepső és Zirc. A tárgyalások során a ruthén nemzetiség nevében Kulkafalv-államtitkár kijelentette, hogy a ruthének nem akarnak Magyarországon mint önálló nemzetiség szerepelni. Azt kívánják hogy az egyházi és iskolai ügyek intézésében autonómiát nyerjenek a közigazgatásban és igazságszolgáltatásban pedig anyanyelvüket használhassák, általában a ruthén nyelv az ő területeiken egyenjogúnak tekintették az állam nyelvvel. A többi nemzetiségi kisebbségek nem nyilatkoztak a nemzetiségi probléma megoldásáról.

Hízóvak való 6 drb. sütdő eladó II. Jókai utca 89 szám alatt. 495—

Napihírek.

Tájékoztató. Napotár: Kedd, január 27. Róm. kath. és protestáns Arany. sz. Ján. Gör. kath. Krizosztóm Nap két 7 ó 36 perc. nyugszik 4 óra 43 p. Első negyed 28-án 4 ó. 38 perckor d. u. Viharos hideg, helyenkin esőzés.

— Gyászmise. Csincsák János lelkész lelkiüdvéért, aki a múlt év július havában szerencsétlenül járt három papos gyászmise tartatik folyó 28-án délelőtt 9 órakor

— A népszámlálás eredménye. A román katonai kormányzó által elrendelt népszámlálást az összeírásra kiküldöttek befejezték. Az eddigi megállapítás szerint a város 11 éves feüli lakossága a belterületen és a tanyák között összesen 25.300 lélekszámot tesz ki.

— A temetők hiénái. Nem adhatunk más nevet azoknak a lelkellen embereknek akik a tűzfainység címén arra vete mednek, hogy a halottak birodalmába is bemezszkednek és onnan lopkodják és kitördelik a fejfékat és kereszteteket. Természeres, hogy ezek a lelkellen emberek nem különböztenek és vallásfelekezetekre való tekintet nélkül betörnek a temetőkbe, kiszedni a siremlékeket. Ha emberi szempontból érthető, hogy a tél szigorú és a tűzelőfa hiánya arra készletti egyes embereket, hogy fát lopjanak és idegen tulajdonságot ne kiméljenek, de azok, akik a mindannyiunk kegyeletét megtámadják és azokat a kis fejfékat és kereszteteket melyek éppen szegény emberek nyugvóhelyét jelzik anélkül, hogy tényleg használhatnák a tűzelőanyag hiányenyhítésére, kitördelik nem érdemelnek semmi kiméletet és a legszigorubb büntetéssel kell, hogy sújtassanak. Addig is azonban helyes volna ha a rendőrség a román katonai parancsnokság engedélyével egy egy erélye, esetleg fegyverrel is felszerelt őröket állítana a temetők védelmére, mert a fegyvertelen temetőcsőrök a garázdálkodások megállítására már képtelenek.

— Mérgezés véletlenségből. Sulyos baleset érte Csányi Mátyás Eöcs 78 szám alatti lakos lánre nevü 2 éves kis fiacskát. Eddig még ismeretlen módon a kisfiú kézbe kaparította a bedörzölésre szánt szalmiák esencet tartalmazó üveget, amelyből ivott. Sulyos belső sérülést szenvedett, de ha torokszükülés nem áll be, akkor mégis van remény arra, hogy felgyógyul

— Lopás. Cucor Vendel Kisért utcai lakostól 24 hasáb tűzfát 300 korona értékben az államkincstár tulajdonát képező ut melletti korlátát a Vecseri foknál, Korcs N. János felsőréti földjéről 172 kéve kukoricaszárát ismeretlen tettesek elloptak.

Eladó ház. Alsóréti újtelep 148 számú ház eladó. Ugyanott egy hasab tejős tehén eladó. Értekezni lehet a fenti szám alatt. 408

Eladó egy kis fias tehén III. Alkotmány-utca 23 szám alatt. Értekezni lehet Döményi Jozseffel 492

Keresek azonnalra a központhoz közel irodának is használható burtorozott szobát vagy üzlet helyiséget. Ajánlatok sürgösen a kiadoban kéremek.

Egy deszka bedé, mely konyhának téli vagy nyári kamrának is igen alkalmas, egy szét szedhető vaságy, egy majolika mosdó készlet és egy finom léfi überzieher eladó. Megtekinthető és értekezni lehet III. Zrínyi-utca 26 szám alatt.

6 drb 7 hónapos hiznak való sovány sertés mely tenyésztésre is kiválóan alkalmas eladó. Megtekinthető I. Kis Békai utca 10 szám alatt.

Eladó egy darab hasas és fejő pinogaul fajtehen. Megtekinthető IV. Arpád utca 45 szám alatt. 408

Egy alig használt smoking kabát kezze való melénnyel eladó. Cim a kiadóhivalalban. 481